

5 november 2017

Frågan Om Uppståndelsen

Jesus svarar sadducéerna om de dödas uppståndelse

Predikan i Lunda Kyrka Jönåker

Han är inte en Gud för döda, utan för levande, ty för honom lever alla (Luk 20:38)

Bibeltext

Några sadduceer - dessa som förnekar att det finns någon uppståndelse - kom fram och ställde en fråga till Jesus: "Mästare, Mose har gett oss den föreskriften att om någon har en gift bror som dör barnlös, så skall han gifta sig med änkan och skaffa barn åt sin bror. Nu fanns där sju bröder. Den förste tog sig hustru och dog barnlös. Den andre och den tredje gifte sig med henne, och så gjorde alla sju. De dog och lämnade inga barn efter sig. Till slut dog också kvinnan. Vem skall hon bli hustru till vid uppståndelsen? Alla sju var ju gifta med henne." Jesus svarade dem: "De som lever i den här världen gifter sig och blir bortgifta. Men de som anses värdiga att vinna den andra världen och uppståndelsen från de döda, de varken gifter sig eller blir bortgifta. Inte heller kan de dö längre, ty som uppståndelsens barn är de lika änglarna och är Guds barn. Men att de döda uppstår, det har också Mose visat på stället om törnbusken, när han kallar Herren Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud. Han är inte en Gud för döda utan för levande, ty för honom lever alla." Då sade några skriftlärda: "Mästare, du har rätt i vad du säger." Och de vågade inte mer ställa någon fråga till honom.

(Lukasevangeliet 20:27-40, SFB98)

Predikan

1. **Frågan som Jesus fick.** Bibelfrågan gällde den tidens sociala ansvar (nästan som ett pensionssystem): en änka som inte hade någon son var socialt och ekonomiskt mycket utsatt och därför föreskrevs att om en man dog utan att efterlämna söner som kunde försörja änkan skulle mannens svåger ingå äktenskap med änkan i syfte att ge henne en son som kunde försörja henne på hennes ålderdom. Frågan Jesus fick gällde förmodligen ett rent fiktivt fall av när denna föreskrift efterlevdes av sju bröder och samma änka, men där ingen av bröderna fick någon son. (Det går naturligtvis att tänka sig att den familj som beskrivs hade funnits i verkligheten bland Israels folk).
2. **De som ställde frågan.** Sadducéerna som grupp utmärktes bl a av deras vurm för tempeltjänsten, att de förnekade uppståndelsen och bara trodde på Moseböckerna. Eftersom de inte tyckte att de kunde hitta uppståndelsen i Moseböckerna och dessutom trodde att uppståndelsens människor var precis lika de nu levande, så fick de inte ihop det: för vem skulle bli nämnda ankans man när alla sju hade varit gifta med henne? Deras lösning var att förkasta tanken på uppståndelsen, vilket t.ex. inte fariseerna (och inte Jesus heller) gjorde. Uppståndelse-tanken engagerade dock tydligen, eftersom denna berättelse återfinns i alla de tre synoptiska evangelierna (Matt 22:23f, Mark 12:18f, Luk 20:27-40). De grupper i det judiska samhället som trodde på hela Gamla testamentet hade klart för sig att de dödas uppståndelse var något Gud hade lovat, då bl a profeterna Jesaja, Hosea och Daniel talat uttryckligen om detta, och det också fanns antytt i Psalmerna. Jesus anslöt sig till den synen och förkunnade tydligt om de dödas uppståndelse.
3. **Hur Jesus svarade sadducéerna.** Jesus svarar med lite olika ordalydelser i de olika evangelierna¹. Huvudpoängen i Jesu svar är lika

---

¹ Matteus och Markus återger Jesu svar som följer:

Jesus svarade dem: "Ni tar fel och förstår varken Skriften eller Guds makt. Ty vid uppståndelsen gifter man sig inte och blir inte bortgift, utan man är som änglarna i himlen. Men när det gäller de dödas uppståndelse, har ni inte läst vad Gud har sagt till er: Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud? Han är inte en Gud för döda utan för levande." (Matt 22:29-32)

Jesus sade till dem: "Tar ni inte fel, just därför att ni inte förstår Skriften och inte heller Guds makt? När de döda uppstår gifter de sig inte och blir inte bortgifta, utan de är som änglarna i himlen. Men när det gäller de dödas uppståndelse, har ni då inte i Moses bok läst stället om törnbusken, hur Gud sade till Mose: Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud? Han är inte de dödas utan de levandes Gud. Ni misstar er fullständigt." (Mark 12:24-27)

provocerande² som det är enkelt: lagen om socialt ansvar gäller inte på andra sidan uppståndelsen, och därför är er fråga irrelevant. Att ni ens ställer den beror på att ni inte känner Israels Gud, Hans makt och inte heller förstår Skrifterna, inte ens den del av Gamla testamentet som ni tror på eftersom ni inte ser att uppståndelsen finns redan i berättelsen om den brinnande törnbusken i 2 Mosebok 3, där Mose får uppdraget att befria Israels folk ur Egypten. Höjdpunkten i Jesu svar är vers 37-38: *Men att de döda uppstår, det har också Mose visat på stället om törnbusken, när han kallar Herren Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud. Han är inte en Gud för döda utan för levande, ty för honom lever alla* (Luk 20:37-38). Att Jesus svarar dem med hjälp av att citera 2 Mosebok visar också att Jesus visste precis vad han höll på med. Skulle han övertyga dem måste han gå till Mose. Dessutom ansågs Mose ha den högst auktoriteten bland Gamla testamentets skrifter, och kunde Jesus bevisa att uppståndelsen var ett faktum redan hos Mose hade han vunnit diskussionen. Tydligt blev segern total, då Jesus t o m får beröm av några skriftlärda (som vanligtvis brukade vara irriterade på Jesus) och sadducéerna blev svarslösa.

4. **De dödas uppståndelse enligt Mose.** Jesus menade att Mose möte med Gud vid törnbusken innehåller tydliga referenser till uppståndelsen. Uppståndelsetron vilar nämligen ytterst på vem HERREN Gud är. När Gud visar sig för Mose i den brinnande busken presenterar Han sig med orden: *Jag är din faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud* (2 Mos 3:6). Här nämns människor som inte lever längre, men eftersom HERREN Gud är evig — Hans namn är ju JAG ÄR, vilket Mose får veta längre fram i samma berättelse — och därför rör sig fritt i tiden är Han fortfarande deras Gud som om de levde samtidigt som Mose. Jesus förklarar det med att för Gud är alla levande samtidigt, *ty för honom lever alla*. Och eftersom Gud rör sig fritt i tiden som när en människa bläddrar i en bok fram och tillbaka, så är det fullt rimligt att tro att de människor som söker gemenskap med Gud kommer att få del av samma eviga liv som Gud har. Det är ju inte så att Herren har upphört att vara Abrahams, Isaks och Jakobs Gud bara för att de avlidit, utan Han är fortfarande deras Gud. På det sättet lever de fortfarande, fast på ett annat sätt än tidigare, nämligen hos Gud (se liknelsen om Lazarus och den rike mannen i Luk 16). Därför är även en rent fysisk uppståndelse i

---

² Att sadducéerna blev mycket provocerade av Jesus och hans verksamhet kan vi förstå av det faktum att de som grupp var den som mest aktiv i att han blev gripen och korsfäst.

framtiden en ren konsekvens av dessa människors relationer med den evige levande Guden. Detta var en ganska revolutionerande tanke, men trots att det fanns en stor tro på de dödas uppståndelse och ett framtidshopp förblev uppståndelse-tanken en lära bland andra bland judarna.

5. **Tron på de dödas uppståndelse enligt Jesus och de första kristna.**

Man kan tycka att diskussionen Jesus hade med sadducéerna var en inomjudisk diskussion, men Jesus och den kristna församlingen som uppstod ur den judiska myllan tog uppståndelsetron med sig, och den blev så viktig att man tog med den i den första trosbekännelsen i 1 Kor 15: *... Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna, och att han visade sig...* (1 Kor 15:3-5) Bland judarna hade uppståndelsen varit en lära bland andra, men efter Jesu död och uppståndelse blev den nästan det viktigaste. Att Jesus uppstått var själva kulmen på påskhändelserna och det som sedan förkunnades överallt där det kristna budskapet nådde. Aposteln Paulus går så långt att han säger att den kristna tron är meningslös utan uppståndelsen, för *... om det inte finns någon uppståndelse från de döda, har inte heller Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, då är vår predikan meningslös och er tro meningslös. Då står vi där som falska vittnen om Gud, eftersom vi har vittnat mot Gud, att han uppväckte Kristus, som han inte har uppväckt, om det verkligen är så att döda inte uppstår. Ty om de döda inte uppstår, har inte heller Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös och ni är ännu kvar i era synder. Då har också de som insomnat i Kristus gått förlorade. Om vi i detta livet sätter vårt hopp endast till Kristus, och han inte har uppstått, då är vi de mest beklagansvärda av alla människor. Men nu har Kristus uppstått från de döda som förstlingen av de insomnade* (1 Kor 15:13-20). Uppståndelsen var själva bekräftelsen på att Jesus var Guds Son och att han burit våra synder, besegrat döden och djävulen, och att en ny tid skulle bryta in. Och i kraft av samma uppståndelse kan vi, genom tron, få syndernas förlåtelse och ett evigt liv. *Ty så älskade Gud världen att Han gav den sin Enfödde Son, på det att var och en som tror på Honom inte skall gå under utan ha evigt liv* (Joh 3:16). Jesus lever, Han har uppstått, och på grund av det skall vi, om vi tror, uppstå till evigt liv på den yttersta dagen! Amen.